

Kvalitetsrapport

Norrbyområdets förskolor 2022–2023

Förskolan Björkbacken

Förskolan Solängen

Förskolan Prästkragen

Innehållsförteckning

Organisation	3
Personal	4
Lärarnas utbildning	5
Antal inskrivna barn per årsarbetare	5
Förskolan Björkbacken	6
Förskolan Prästkragen	6
Materiella resurser	7
Årets händelser	8
Framtiden - fokus- och utvecklingsområden	14

Organisation

Förskolans ledningsgrupp har bestått av en verksamhetschef, två administrativa assistenter, två specialpedagoger och fyra rektorer som ansvarat för fyra olika förskoleområden. Specialpedagogerna har varit organiserade så att de arbetar i två områden var och de administrativa assistenterna har varit organiserade i ett samarbete med olika rektorer. Norrbyområdet är ett av fyra förskoleområden och består av tre förskolor, med viss geografisk spridning; Björkbacken, Solängen/Granngården och Prästkragen.

De personalkategorier som funnits under året är förskollärare, barnskötare, pooltjänster och resursassistenter. Verksamheten har också under en period haft möjlighet att ha en barnskötare anställd utifrån statsbidrag med koppling till behov hos barn med annat modersmål bland annat. Det har även funnits lärlingar, praktikanter från barn- och fritidsprogrammet samt timvikarier i verksamheten.

Rektor har det övergripande ansvaret för att utbildningen bedrivs enligt Lpfö 18 och skollagen samt att driva den pedagogiska utvecklingen i området. I rektors ansvar ingår även det systematiska kvalitetsarbetet, personalansvar samt alla delar i det lagstyrda arbetsmiljöarbetet på förskolorna.

Rektor ansvarar även för medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar och föräldraråd samt samverkan med de fackliga representanterna. På Norrbyområdets förskolor finns fyra fackliga ombud, två från Kommunal och två från Sveriges lärare. Lokal samverkan genomförs varje månad, och där lyfts aktuella frågor från båda parter och åtgärder vidtas utifrån överenskommelser och beslut.

Rektorer och verksamhetschefen har haft kontinuerliga möten, detsamma gäller möten med enbart rektorer samt möten med de biträdande rektorerna på F-6-skolorna, den fristående förskolan Linden och den fristående grundskolan, Lindgårdsskolan.

På barnkonferenserna, som genomförts varje eller varannan månad, har rektor också deltagit tillsammans med specialpedagog och pedagoger. I vissa möten med externa professioner har rektor också deltagit.

Inom området finns också ansvarspersoner som representerar medarbetarna inom olika områden som exempelvis Grön flagg, TMO (traumamedveten omsorg), ekonomi och krishantering. Kontinuerliga möten har genomförts i dessa grupper, ofta med rektors deltagande.

Norrbyområdets tre förskolor har varit organiserade så som beskrivs nedan:

Förskolan Björkbacken, bestående av fyra avdelningar, Fröet med barn i åldrarna 1–2 år, Kastanjen med barn i åldrarna 3–4 år, Tallen med barn i åldrarna 4–5 år samt Kotten för barn i behov av omfattande stöd. På Kotten har det funnits ett fåtal barn som samtliga börjat i skolan hösten 2023. Björkbacken är placerad i ett villaområde och på den kuperade gården finns en liten skogsdunge. Gården är indelad i tre olika områden vilket möjliggör ytor för barnen att sprida ut sig på. I närområdet finns en lekplats, på Per Olsskolans skolgård, samt skog på gångavstånd.

Förskolan Solängen, bestående av tre avdelningar, Ängen med barn i åldrarna 1–2 år, Solen med barn i åldrarna 2,5–4 år och Granngården med 4–5-åringar. Granngården ligger i externa lokaler i närheten med egen utegård. Solängen ligger centralt i Västanfors och det finns tillgång till

naturområde och lekplats på lite längre gångavstånd. Utegården är liten till ytan i jämförelse med de andra förskolorna.

Förskolan Prästkragen, bestående av fyra avdelningar, Myran och Ekorren med barn i åldrarna 1–3 år samt Björnen och Råven med barn i åldrarna 3–5 år. Förskolan ligger placerad i ett villaområde och där finns en stor gård med en skogsdunge. Det finns tillgång till naturområden och lekplatser på gångavstånd från förskolan, och även här finns odlingslådor med diverse grönsaker samt fruktträd.

Ekonomiska konsekvenser

Budgetansvaret för området ligger på rektor. Verksamhetschefen förfogar över gemensamma medel som ska finansiera vissa delar så som kostnader för tolk, inventarier med mera. Dessa medel har fördelats av ledningsgruppen utifrån önskemål och behov. Avstämningar tillsammans med controller har skett varje kvartal.

Under läsåret har vissa ekonomiska förändringar skett gällande tilldelning i budget. Budget för leasing av kopiatorer samt budget för företagshälsovård, Avonova, har tidigare legat på en central budget för förskola men har nu lagts ut på varje rektor. Kostnader för viss kompetensutveckling samt för kaffe och te ligger också numera på verksamheterna utan att medel skjutits till.

Engångsmaterial så som handsprit, engångshandskar med mera har ökat mycket i pris vilket verksamheten inte kompenserats för ekonomiskt.

Varje förskola har en ekonomisamordnare som sammankallar respektive förskolas ekonomigrupp regelbundet för att se över olika inköp under året gällande både inne- och utemiljöerna.

Ekonomisamordnarna är också mottagare av fakturor som sedan lämnas till rektor för beslutsattest.

Efter varje avstämning med controller och rektor träffas rektor och ekonomisamordnarna för att diskutera nuläge och tankar för framtida budget utifrån detta. Ekonomin tas också upp på varje APT så att en transparens skapas.

Verksamhetens förutsättningar

Personal

Kommunens mål är att ha två förskollärare och en barnskötare per avdelning. På förskolan Björkbacken har det funnits tre resursassistenter anställda på avdelning Kotten, som endast består av den personalkategorin, och en resursassistent som arbetat på avdelning. Därav den höga andelen resursassistenter på den förskolan.

Inom Norrbyområdets förskolor har det under året sett ut enligt följande:

Norrbyområdet	Personalkategori	Antal i nuläget
Förskolan Björkbacken	Förskollärare	3
	Barnskötare	6
	Pooltjänst	1
	Resursassistenter	4
Förskolan Solängen	Förskollärare	3

	Barnskötare	6
	Pooltjänst	1
Förskolan Prästkragen	Förskollärare	3
	Barnskötare	9
	Pooltjänst	1
	Resursassistenter	2, varav en del av våren

Lärarnas utbildning

Andel (%) årsarbetare/heltidstjänst med pedagogisk högskoleexamen. Riktvärdet är två förskollärare per/avdelning vilket innebär 66,6 %. Siffrorna inom parentes inkluderar Kottens personal.

År	Förskola	Andel
2020–2021	Björkbacken	25 %
	Solängen	50 %
	Prästkragen	41,6 %
2021–2022	Björkbacken	(25 %) 33,3 %
	Solängen	30 %
	Prästkragen	25 %
2022–2023	Björkbacken	(25 %) 33,3 %
	Solängen	30 %
	Prästkragen	25 %

Personaltäthet

Redovisade uppgifter inhämtas 15 september och 15 maj varje år.

Då Kotten är en avdelning på Björkbacken för barn i extra stort behov av stöd påverkar det siffrorna utifrån att det där endast funnits ett fåtal barn inskrivna under året. Det snittet redovisas inom parentes.

Antal inskrivna barn per årsarbetare

Förskola	Höstterminen 21-09-15	Vårterminen 22-05-15	Höstterminen 22-09-15	Vårterminen 23-05-15
Björkbacken	2,5	4,7	(4,3) 5,4	(4,8) 5,8
Solängen	4,6	4,9	3,2	5,1
Prästkragen	3,2	5,8	4,4	5,6

Övrig personal

När behov av personal, som har kunskap på andra modersmål uppkommer, finns möjlighet att boka språkstödare, tillfälligt eller under en lite längre tid beroende på tillgång och behov.

Utöver ordinarie personal på avdelningarna finns även en pooltjänst på 100 % på varje förskola samt resursassistenter som redovisas ovan.

Måltidspersonal, anställda av kostservice, finns enligt följande:

75 % på Björkbacken som utökades till 100% i slutet av våren, 75 % på Prästkragen, 50 % på avdelningen Granngården samt 50% på Solängen från slutet av våren.

Lokalvårdarna är anställda av NVK.

Förskolan Björkbacken

Avdelningen Kotten, kommunens övergripande avdelningen för barn i behov av extra stort stöd, har bemannats av tre resursassistenter som under läsåret haft varierande tjänstgöringsgrad på grund av studier med mera. Kottens verksamhet kräver hög personaltäthet för att kunna bedriva undervisning utifrån de stora behov som finns.

På en avdelning har det funnits en resursassistent anställd utifrån barn i behov av stort stöd.

Tjänstgöringsgraden har utökats i och med att barnets vistelsetid utökats.

Förskolan Solängen

På Solängen har kökssysslorna fördelats mellan pedagoger med en omfattning av 25 % tillsammans på avdelningen Ängen och Solen. Det har möjliggjorts utifrån att barnantalet varit lågt under hösten. I våras fylldes barngrupperna på med fler barn och efter samtal med kostservice anställdes en personal på 50% som kunnat arbeta med vissa kökssysslor. Det har tidigare funnits en sådan tjänst som nu återskapades vilket underlättat mycket och har möjliggjort mer tid för undervisning i barngruppen.

Förskolan Prästkragen

Utifrån barn i behov av stöd har det funnits en resursassistent anställd på 100 %. Och under våren tillkom ytterligare en resursassistent på 100% utifrån barn i behov av särskilt stöd.

Påverkansfaktorer

Norrbyområdets samtliga förskolor	Antal språk	
	22-09-15	23-05-15
Björkbacken	7	7
Solängen	4	7
Prästkragen	8	8

Av ovanstående tabell framgår att det finns många olika modersmål bland barnen, hos pedagogerna finns ytterligare modersmål att tillvarata. Följande språk har funnits i Norrbyområdet:

Svenska, arabiska, polska, kurdiska, tigrinja, persiska, turkiska, kroatiska, serbiska, ryska, somaliska, kinesiska, spanska och finska.

I läroplan för förskolan, Lpfö 18, framgår att ”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska”. När det finns så många olika modersmål bland barnen blir detta en stor utmaning att leva upp till i undervisningen när det inte finns pedagoger som behärskar språket. Det är också en stor tillgång att ha en interkulturalitet på förskolorna ur flera aspekter, exempelvis att SKUA-arbetet, (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) som personalen fått som kompetenshöjande insats, blir en naturlig del i undervisningen.

Barn placerade i Norrbyområdets förskolor har varierande vistelsetid på förskolorna, men de flesta vårdnadshavare har heltidsarbete eller heltidsstudier. Något som kan ses som en påverkansfaktor är arbetslöshet, föräldraledighet och långtidssjukskrivning, vilket kan påverka utbildningen för barnen då vistelsetiden ofta blir kortare utifrån gällande regler. Vissa barn som egentligen går 15 timmar i veckan, utifrån *Allmän förskola* eller annat, har fått utökad tid utifrån behov.

På samtliga förskolor i området saknas det förskollärare. Det innebär att barnskötarna får ta ett större ansvar i undervisningen.Handledning har skett av förskollärare som har det i sitt uppdrag och som gått en utbildning under läsåret, ”Att leda kollegialt lärande” via Skolverket och Mälardalens universitet.

Materiella resurser

Varje förskola är väl försedd med digitala verktyg och enheter. Rektorererna gör med jämna mellanrum en översyn gällande behov av inköp och tillsammans med verksamhetschef har inköp av inventarier och digitala verktyg och enheter gjorts.

På varje förskola finns en ansvarig pedagog för IKT-frågor (informations- och kommunikationsteknik) som också ingår i en övergripande IKT-grupp. En gemensam plan och rutiner finns för arbetet.

Den bristfälliga kapaciteten på de trådlösa nätverken kvarstår till viss del. Det händer att kontakten med nätverket förloras och det man planerat i undervisningen inte går att genomföra. Det leder till frustration och irritation hos både pedagoger och barn. På Solängen har detta åtgärdats vilket innebär en avsevärd förbättring.

Samtliga medarbetare har arbetskläder bestående av ett flertal plagg för olika årstider och väderlek.

Markiser och solskydd finns på förskolorna.

Samtliga avdelningar har ljudabsorberande tavlor uppsatta och matborden har ljudabsorberande yta. En översyn av de ljudabsorberande plattorna har gjorts på förskolan Prästkragen och de kommer att kompletteras.

Möbeltassar och mattor fungerar också som ljuddämpare och finns på avdelningar och i vissa övriga utrymmen.

Förskolan Björkbacken

Förskolan har fyra avdelningar fördelade på tre våningar. Lokalerna på två av avdelningarna har större utrymme. Även om lokalerna är utspridda samarbetar personalen mellan avdelningarna vid olika tillfällen under veckorna.

Utegården är uppdelad i tre områden, med eller utan staket. De olika gårdarna är anpassade för barn i åldrarna 1–5 år. Gården består även av ett grönområde och ett stort växthus med tillhörande pallkragar där man under våren sått olika grönsaker. Utemiljön består av gungor, klätterställningar, sandlådor och en sagohörna.

Det finns så kallat utesov där barnen sover året runt förutom när det är alltför kallt eller varmt. Sandlådan har markisskydd som skyddar barnen mot stark sol.

På förskolan finns ett barnbibliotek tillgängligt för alla barn samt tillgänglighet till NTA-lådorna, (Natur och teknik för alla) som innehåller ett undervisningsmaterial inom områdena ljus, vatten samt teknik och hållbar utveckling.

Lärmiljöerna är föränderliga och uppbyggda utifrån barnens intressen.

Förskolan Solängen

Förskolan ligger i nedre botten i en fastighet och har två avdelningar. Lokalerna är stora och har öppna ytor. Lokalernas beskaffenhet underlättar ett nära samarbete mellan avdelningarna Solen och Ängen. Ett barnbibliotekskåp finns tillgängligt samt synligt NTA-material.

Även på Solängen finns utesov där barnen sover året runt, beroende på temperatur.

Sandlådan har markisskydd som skyddar barnen för stark sol.

Lärmiljöerna inomhus är uppbyggda utifrån barnens intressen och förändras utifrån det.

Utegården är i behov av upprustning vilket lyfts vid ett flertal tillfällen.

Granngården är en avdelning som tillhör Solängen och ligger i externa, hyrda, lokaler. Där vistas barn mellan 4–5 år. Där finns en utformad utemiljö med endast något fast lekredskap.

Lokalerna har ett begränsat antal rum, två av dem i större storlek, samt ett tillagningskök. Liksom på övriga förskolor i Norrbyområdet är lärmiljöerna föränderliga och uppbyggda utifrån barnens intressen.

Ett tätt samarbete sker med Ängen och Solen.

Förskolan Prästkragen

Prästkragen är Fagerstas äldsta förskola, byggd 1968 med en planlösning som då kallades ”typbarnstuga”. Lokalerna består av fyra avdelningar med två i varje ända av byggnaden. Det innebär i praktiken att de avdelningar som ligger i samma ända har mest samarbete.

Det finns ett barnbibliotek inrett samt tillgängligt NTA-material. Lärmiljöerna är uppbyggda utifrån barnens intressen och behov.

Utemiljön består av en stor gemensam gård med bland annat en piltunnel, klätterställning, gungor, sagohörna, skogsdunge, sandlåda samt tillhörande pallkragar för egen odling. Sandlådan har markisskydd som skyddar barnen mot stark sol. På förskolan finns två så kallade utesov med tak som ger möjlighet att kunna sova ute för de barn som har behov av det under vistelsen.

Årets händelser

Alla medarbetare har vid medarbetarsamtalet fått lämna in önskemål om, och behov av, kompetensutveckling. Några medarbetare har under året hittat webbföreläsningar som vissa kollegor, och ibland rektor, tagit del av. Utifrån önskemål från medarbetare har litteratur köpts in, vilket gör att det finns tillgång till ett pedagogiskt bibliotek. Rektor köper också in litteratur för egen förkovran som sedan kommer medarbetarna till del.

Under året har även gemensam litteratur köpts in till samtliga förskolor utifrån den övergripande kompetenshöjande insatsen, *Nyanländas lärande*, som kommer att starta kommande läsår.

Vissa webbföreläsningar har också erbjudits via rektor exempelvis via Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Utbildning kring autism och epilepsi har vissa medarbetare deltagit i för att öka kunskapen gällande barn i grupperna med dessa diagnoser. Dessa utbildningar har möjliggjorts utifrån samarbete med Handikappcentrum i Fagersta.

Skyddsombud och rektor har tillsammans deltagit i omfattande utbildning kring arbetsmiljöfrågor.

HLR- (hjärt- och lungräddning) och brandutbildning ska genomföras var 3:e år enligt plan. Ett flertal medarbetare har deltagit i HLR-utbildning samt grundläggande brandutbildning under läsåret.

Inom TMO, traumamedveten omsorg, har TMO-deltagare utbildats i omgångar. I varje arbetslag finns nu pedagoger som har kunskap om TMO gällande förhållnings- och arbetssätt.

Handlingsplanen gällande TMO-arbetet har reviderats och konkretiserats. Ett nätverk, bestående av TMO-ambassadörer inom förskolan, har bildats. En träff har genomförts och tanken är att nätverket ska fortsätta träffas kontinuerligt.

Verksamheten har också infört TMO-aktiviteter på APT-tid varje termin.

Kompetensutveckling inom NTA (naturvetenskap och teknik för alla) hålls kontinuerligt utifrån de NTA-lådor som finns och nya som tillkommer. För att få använda lådorna i undervisningen krävs att personalen har genomgått fortbildningen.

Under senhösten fick representanter från samtliga avdelningar, resurspedagoger samt specialpedagoger en utbildning i Widget online, en digital bildbank. Det möjliggör skapande av bilder för olika syften som exempelvis stöd i kommunikation och struktur.

En hel del undervisningsmaterial har köpts in, finansierat av riktade medel från Skolverket, till samtliga förskolor. En stor beställning av matematikmaterial gjordes under hösten 2022. En grupp, bestående av representanter från samtliga förskoleområden, samarbetade kring beställningen.

Utifrån ett språkutvecklande material, familjen Kippin, hölls en kvällsföreläsning kring språkutveckling och språkstörning. I kombination med föreläsningen hölls en demonstration av hur materialet kan användas i den språkutvecklande undervisningen. Den utgick ifrån ett nytt Kippinmaterial, de tidigare finns redan på samtliga förskolor. Medarbetare som inte deltog vid tidigare tillfälle hade nu möjlighet att delta. Inköp av materialet gjordes i samband med föreläsningen.

Ett visst samarbete med Kulturskolan har skett under året, riktat till de äldsta barnen.

Arbetet med ”Månadens smaksak”, som sker i samarbete med kostservice, har utvecklats.

Förskolorna har fått förslag på recept och aktiviteter som de kan använda sig av i undervisningen, något som uppskattats av personalen. Vecka 38 genomförde Fagersta kommuns Hälsoveckan. Under den veckan fanns ett program med gemensamma aktiviteter för samtliga förskolor i Norrbyområdet samt ett utökat samarbete med kostservice riktat till samtliga förskolor i kommunen.

En indelning av barngrupperna i större omfattning har också genomförts under läsåret. Att finnas i mindre sammanhang utifrån intressen och behov visar forskning att är framgångsrikt och undervisningen kan riktas i större omfattning.

Ett mer tematiskt arbetssätt har också alltmer börjat genomsyra verksamheten.

På Björkbacken och Solängen har en viss förskjutning av åldersindelningar av barnen skett. Detta utifrån att det är främst ettåringar som kommer till dessa förskolor som nya barn. Det har inneburit att åldersfördelningen numera är mer i form av avdelningar med främst ettåringar, två-treåringar samt fyra-femåringar. Det har inneburit viss förändring av arbetsuppgifter då barn som har blöjor och sover nu finns på fler avdelningar. Innehållet i undervisningen behöver också anpassas i större grad.

Fagersta är ett finskt förvaltningsområde vilket innebär att förskolan ska erbjuda delar av utbildningen på finska för de barn vars vårdnadshavare så önskar. På samtliga förskolor finns pedagoger som kan tala finska. Under året har vårdnadshavare till två barn önskat undervisning i finska. En organisering av detta gjordes. Det visade sig att intresset från barnen var litet så den ursprungliga organiseringen av undervisningen genomfördes inte som tänkt.

Under läsåret har fyra förskollärare deltagit i utbildningen *Att leda kollegialt lärande*. En organisering har skett så att samtliga arbetslag fått handledning vid flera tillfällen. Se mer under resultat.

Under läsåret infördes ett nytt koncept gällande föräldrasamverkan. Det grundar sig i att det har varit svårt att locka vårdnadshavare till mötena samt önskemål som kommit upp på föräldraråden. Verksamheten startade upp med ett föräldramöte i form av en familjekväll där barn, syskon och vårdnadshavare var välkomna. Varje avdelning presenterade sin verksamhet i form av workshops kopplade till läroplanen.

Samtliga rektorer har också haft ett informationsmöte per termin riktat till nya vårdnadshavare där andra vårdnadshavare också är välkomna. Dessutom genomförs ett föräldraråd per termin dit också kontaktpolitikerna bjudits in. Föräldrarådet hade också besök av en optiker som berättade om risken för påverkan på synen utifrån för mycket skärmtid för små barn.

I Norrbyområdet introducerades, och implementerades, ett nytt underlag för det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på den pedagogiska dokumentationen. Dokumentet kallas *Systematiskt kvalitetsarbete, dokumentation av den pedagogiska processen* och har en tillhörande manual som stöttning till pedagogerna.

Rektor har fått visst administrativt stöd under läsåret i en omfattning som styrts utifrån behov som uppstår.

Ett nytt, kommunövergripande, underlag med namnet ”Vägledning för observationer inför utvecklingssamtal” togs fram och introducerades under hösten 2022. En manual som stöttning i skrivandet togs också fram. En utvärdering av personalen i förskolan samt i förskoleklass ska göras under hösten 2023.

En presentation av Skolverkets kartläggningsmaterial, *Hitta språket* och *Hitta matematiken*, påbörjades. Det är den kartläggning som görs under hösten i förskoleklass på samtliga elever. Som en del av den röda tråden mellan förskola och skola är rektors tanke att en kunskap om vad komma ska kan göra att förskolan kan jobba än mer kring detta.

Resultat

Nedan följer en beskrivning av uppnått resultat utifrån de fokus- och utvecklingsområden som sattes upp inför läsåret 2022–2023. Dessa områden är fetmarkerade nedan.

- **Handledningen inom *Leda kollegialt lärande* blir en pågående kompetenshöjning för både de förskollärare som handleder samt för samtliga arbetslag**

Samtliga medarbetare har fått skriva en individuell utvärdering utifrån sitt eget lärande från handledningen. Det är positiva omdömen och flera beskriver en ökad medvetenhet och ökad kunskap om att matematik är så mycket mer än siffror.

En ökad kunskap gör också att man tillvaratar flera situationer och aktiviteter och gör de mer matematikutvecklande för barnen.

Utifrån de utvärderingar som skrivits ses också att undervisningen och lärandet hos barnen kan kopplas till många av målen i Lpfö18, Läroplan för förskolan rev. 2018, rörande matematik.

Flera exempel på hur barnen numera använder sig av matematiska begrepp naturligt ges i SKA-dokumentationen. Under hösten 2023 kommer handledningen att kvarstå i en mindre omfattning än under våren då handledaren har nedsatt tid varje måndag. Finansieringen skedde utifrån Skolverksmedel, den möjligheten kommer inte att finnas under hösten.

- **En mängd konkret matematikmaterial kommer att köpas in, med medel från Skolverket, för att kunna göra undervisningen i matematik mer intressant, konkret, rolig och möjliggöra lärande för barnen i än större omfattning**

Materialet har varit, och är, välanvänt och flera exempel har getts på hur barnen spontant använder sig av matematiska begrepp i lek och annat. Materialet är lockande och barnen har verkligen anammat det i sina lekar genom att bygga, spela och konstruera på olika sätt.

En koppling till handledningen med fokus på matematik i förskolan har också funnits under läsåret. I många planerade undervisningstillfällen har man använt materialet vilket beskrivs ha gett barnen ny kunskap och en inspiration till barnen att själva utforska och lära mer.

- **Utifrån det SKA-arbete som ligger till grund för denna kvalitetsrapport finns ett behov av att förtydliga alla delar i den pedagogiska processen för att ytterligare utveckla dokumentationen.**

Under hösten 2022 introducerades ett nytt dokumentationsunderlag för de pedagogiska processerna. En medföljande manual, med syfte att underlätta dokumentationens olika delar, medföljde. Implementering och respons från rektor på det skrivna har skett vid flera tillfällen och i olika sammanhang. Det är ett arbete som fortfarande pågår och en utvärdering kommer att ske längre fram. Det som framkommit hittills är att manualen stöttar i skrivandet och att den röda tråden blivit mer tydlig i den pedagogiska processens olika delar.

- **Arbetet med våra utvecklingsområden utifrån medarbetarenkäten hösten 2021 fortsätter med arbete på APT-tid i övergripande grupper och i arbetslag**

Arbetet har skett på olika sätt under läsåret. På APT, på planerings- och utvärderingsdagar, i olika former av samtal och i medarbetarsamtal. Sammantaget framkommer bilder som verksamheten arbetar med. Detta är ett arbete som kommer att fortgå även framledes då vissa delar kvarstår och andra åtgärdats successivt. Samtal i olika konstellationer för att få ett tillåtande och förstående klimat pågår kontinuerligt. Synpunkter som lyfts i lokal samverkan och av enskilda medarbetare leder till åtgärder på olika sätt.

- **Utveckling av undervisningen till ett mer tematiskt upplägg där alla läroplanens mål vävs in tillsammans med samtliga områden och metoder som nu benämns inom särredovisningen i kvalitetsrapporten**

Utifrån tidigare sätt att lägga upp undervisningen, i mer lektionslikande upplägg, är den här formen av undervisning annorlunda. Det tar tid att förändra men vissa arbetslag har kommit långt och andra en bit på väg. Personalen som har fått in undervisnings sättet ser allt fler fördelar och att barnens engagemang och lärande utvecklas. Medarbetarna ser också att det är ett sätt att fånga barnens intresse, utvidga och leda vidare till andra undervisningsområden. I förskolans läroplan framgår det att barn ska ha inflytande och delaktighet vilket tematiskt arbetssätt är ett bra exempel på. Det är ett sätt att lägga upp undervisningen där läroplanens olika delar vävs samman.

- **Fortsatt utbildning av medarbetare gällande TMO kommer att ske under kommande år**

Under våren deltog fler medarbetare i Rädda barnens utbildning kring TMO, traumamedveten omsorg. Det innebär att en stor andel av personalen numera har kompetens och kunskap. Med den kunskapen skapas en helhetsbild av barnet och en ökad förståelse för barnens situationer.

- **Ett nytt webbaserat bildstöd, Widget online, ska implementeras till samtliga pedagoger för att utveckla arbetet med bildstöd för barnen**

Utbildningen i Widget online har inneburit att samtliga avdelningar har ett konto och tillgång till bildbanken. Det innebär stora möjligheter att skapa bildstöd för kommunikation och struktur som stöttar barnen.

I likhet med alla nyheter har man kommit igång olika med arbetet på olika avdelningar.

- **I läroplan för förskolan, Lpfö 18. Framgår tydligt under 2.4 FÖRSKOLA OCH HEM, att samverkan med hemmen ska ske. Utifrån utvärderingar från pedagoger och vårdnadshavare kommer form och innehåll att förändras kommande läsår för att förhoppningsvis få större deltagande.**

Verksamheten har under läsåret förändrat samverkan med vårdnadshavare, den delen som består av olika former av möten utifrån önskemål från vårdnadshavare och medarbetare. Ambitionen har varit att locka fler deltagare till de olika samverkansformerna. September månads föräldramöte ersattes med ett möte i form av en familjekväll där barnen också deltog. Verksamheten presenterades i form av workshops med koppling till läroplanen. Kvällen hade ett stort deltagande och gav positiv respons från barn, vårdnadshavare och medarbetare. Senare på hösten, och på våren, genomfördes dels ett informationsmöte för nya vårdnadshavare samt ett föräldraråd. Det kom en del vårdnadshavare men verksamheten behöver bli bättre på att saluföra mötena. På vårens föräldraråd kom ingen eftersom informationen inte nått ut samt att det var årets värsta snöoväder. Att saluföra verksamhetens samverkansmöten med vårdnadshavare för att locka fler deltagare är ett utvecklingsområde.

- **En ny omfattande vägledning som stöttning inför utvecklingssamtal har tagits fram av rektorer. Det innebär att observationer ska ske i större omfattning för en mer omfattande helhetsbild av barnets utveckling. Observationerna kan leda till tidiga insatser kopplade till barnets behov och intressen. Det kan komma att innebära en del förändringsarbete med stöttning av rektorer.**

Ett annat perspektiv, där barns lärande är i fokus, framträder allt mer i det skrivna. Utifrån samtal har manualen uppskattats och innehållet i dokumenten har utvecklats och blivit mer omfattande och tydligt. Barns lärande beskrivs mer konkret och arbetet kring behov och

intressen framgår mer än tidigare. Pedagogerna är fortfarande i ett lärande och implementeringen tar tid.

En utvärdering kommer att ske både från förskolans och förskoleklassens pedagoger under hösten 2023 och utifrån denna kan en revidering komma att ske.

- **PRAXIS är ett material och en metod att arbeta med den fonologiska utvecklingen hos barn. Arbetet med PRAXIS påbörjas under september och ska successivt utvecklas under året.**

Implementeringen av PRAXIS-alfabetet behöver ytterligare förankras och utvecklas. Verksamheten har numera en specialpedagog i Norrbyområdet med kunskap i PRAXIS som kan vara drivande i arbetet tillsammans med rektor. PRAXIS-alfabetet finns uppsatt på samtliga avdelningar men olika aktiviteter och lekar utifrån det har bara påbörjats till viss del ännu.

Analys

Det är nu min andra kvalitetsredovisning jag skriver som rektor för Norrbyområdets förskolor. Den jag skrev för läsåret 21–22 grundades i det halvår jag arbetat samt i de SKA-underlag som då användes. Jag såg att underlagen inte var förankrade hos medarbetarna och den pedagogiska röda tråden fanns i mycket liten grad. Det gjorde att det var svårt för mig att se ett resultat i form av lärande hos barnen och göra en analys av resultatet. I samråd med dåvarande verksamhetschef fick jag klartecken att skapa ett nytt dokument för dokumentationen med tillhörande manual, vilket jag beskrivit ovan.

Vi har lagt en hel del tid på implementeringen på planerings- och utvärderingsdagar, i arbetslag och enskilt för att få dokumentet förankrat. Jag kan inte säga att det är fullt ut grundat men vi är på god väg. Det krävs till viss del ett annat utgångsläge och en annan pedagogisk tanke vilket kan vara krångligt att komma in i. Jag har full förståelse för det och försöker stötta medarbetarna i tänkande och skrivandet.

Utifrån de utvärderingar och sammanställningar som gjordes på utvärderingsdagarna i maj ser jag att mer fokus ligger på barnens lärande och att koppling till målen görs i större omfattning, inte till metoderna som tidigare förekom mer.

Utifrån de tidigare underlagen som användes vid utvecklingssamtalen sågs ett behov av en förändring. Rektorerna såg att en stöttning kring vad som lyfts kring barnet, och hur tidiga upptäckter görs, i utvecklingssamtalen behövde utvecklas. En vägledning med en omfattande manual togs fram som nu används i alla kommunens förskolor. Det skapar också en likvärdighet för barnen och vårdnadshavarna under förskoletiden och vid övergången till skolan.

Även här har en implementering skett och en stöttning från rektor har behövt och behövs. Till viss del har ett perspektivskifte krävts vilket inte är så enkelt att komma in i. Under hösten 2023 kommer både utvärderingar att göras både i förskola och förskoleklass, det ska bli mycket intressant att se vilka synpunkter och tankar som framkommer.

Rektor ser det som en del i det samarbete som behöver utvecklas mellan förskola och skola som det pratats länge om men inte kommit fram till former för än. En vilja finns från båda håll men verksamheten behöver sätta det på högre prioritering. En svårighet inom området är att barnen börjar på samtliga grundskolor så att etablera kontakter kan vara svårt via olika besök, men såklart inte omöjligt. Pedagoger från Mariaskolans förskoleklasser och Olsboskolan besökte förskolan för att träffa de blivande eleverna i deras trygga miljö, något som uppskattades av barnen.

Ytterligare en del är att pedagogerna i förskolan får kännedom om de kartläggningar som görs i förskoleklass, vilket påbörjats i förskolan, men kännedomen om förskolan behöver också ges till pedagogerna i förskoleklass.

Under det gångna läsåret har en hel del utveckling skett. En hel del kompetensutveckling har genomförts och förankring av SKUA-arbetet syns i dokumentationen. Det fokus som funnits på matematik har tidigare inte varit en självklarhet i SKUA-undervisningen. Det är en stor vinst att den medvetenheten ökat, matematik består till stor del av språkliga begrepp.

Rektor upplever att det finns ett intresse för utvecklings- och förbättringsarbete. Det har under de senaste åren varit en del rektorsbyten vilket inneburit en del olika inriktningar gällande det pedagogiska kvalitetsarbetet som ska bedrivas. Som rektor gäller det att vara inlyssnande och förstående samtidigt som ett utvecklingsarbete ska genomföras.

Inom Norrbyområdet finns ett intresse och engagemang för utveckling när syfte och mål klagörs och blir förankrat. Under hösten kommer möjlighet att fortsätta det påbörjade arbetet i stor omfattning, det är av största vikt att ha med alla pedagoger på tåget om än i olika vagnar ett tag till.

Framtiden - fokus- och utvecklingsområden

- Fortsatt arbete med dokumentationsunderlagen för att få dessa helt förankrade.
- Utveckling av undervisningen utifrån kartläggning med språkdokumentationerna med hjälp av dokumentet Språkdomäner.
- Utveckling av undervisningen utifrån kartläggningarna utifrån TRAS, tidig registrering av språkutvecklingen.
- Kompetenshöjande insats utifrån *Mångfaldens förskola* under 2024–2026.
- Utveckling av arbetet med Widget online.
- Utbildning av en SKUA-utvecklare som tillsammans med rektor kommer att gå en utbildning under läsåret.
- Arbetet med den fonologiska utvecklingen med materialet PRAXIS utvecklas.

September 2023

Mari Hedman

rektor